

Derde set 'Vraag-Antwoorden' n.a.v. consultatiebijeenkomst NVWA-tarieven

Datum en tijd: 10 oktober 2023, 14:30-16:00u

Locatie: Malietoren (Den Haag) en online

Voorzitterschap: Jan-Kees Goet, SG Ministerie van LNV

Aanwezig: Vertegenwoordigers overheid: Guido Landheer (waarnemend Directeur-Generaal Agro, ministerie van LNV), Gerard Bakker (IG NVWA), Maarten Smorenburg (NVWA), Mari van Boxtel (NVWA)

Vertegenwoordigers bedrijfsleven: De Beuze (Plantum), Gerlings (Nekovri), Hoedemaker (COV), Loders (Vee & Logistiek), Luten (GroentenFruit Huis), Montsma (GroentenFruit Huis), Niemans (NZV), Geeratz (B&S-International), Hofstra (Dibevo), Pastoor (Visfederatie), Turenhout (Visfederatie), Koehorst (LTO), Duteweerd (POV), Hylkema (NAO), Gottschall (NAO), Van Dijk (Nevedi), Van Dam (VDDN), Rijk (KNS), Van Heijst (DMIA)

Het doel van deze bijeenkomst was om de vragen die er nog zijn te delen en om meer duidelijkheid te geven. Over een aantal zaken, zoals de CBb-uitspraak, de internationale concurrentiepositie (n.a.v. WEcR-rapport) en doelmatigheid, zullen nog gesprekken plaatsvinden.

Gemaakte afspraken op 10 oktober:

- Er wordt door LNV een gesprek ingepland over de inzet van private laboratoria;
- Toezegging herhaald dat een gesprek door wnd. DGA zal worden gevoerd met o.a. COV over de concurrentiepositie;
- SG informeert MLNV wat de reacties zijn van het bedrijfsleven tijdens de bijeenkomst op 10 oktober, inclusief de zorgen over het WEcR-rapport;
- LNV zal de sectoren nader informeren over de rol van het WEcR-rapport in de besluitvorming, en wat er wel en niet met dit rapport gedaan zal worden;
- NVWA deelt in de week van 23 oktober wat de duiding is van NVWA omtrent de CBb-uitspraak, en zal in gesprek gaan met het bedrijfsleven over het vervolgtraject en de afhandeling van de eerdere besluiten waar bezwaar tegen ingediend is;
- Het bedrijfsleven heeft tot woensdag 17 oktober om schriftelijk te reageren op de gegeven schriftelijke antwoorden;
- Vrijdag 20 oktober beantwoordt LNV de vragen over de schriftelijke antwoorden die wij kunnen beantwoorden en geven wij een update over het vervolg van het proces;
- LNV en VWS verkennen hoe de passage over de positie van het bedrijfsleven in het consultatieproces van de concept-Kamerbrief met hen kan worden besproken.

Opmerkingen

- Het bedrijfsleven en de overheid delen gezamenlijke belangen op de gebieden van voedselveiligheid, plantgezondheid en dierenwelzijn. Er is veel contact geweest tussen de brancheverenigingen en de overheid. In het traject met Tom Rodrigues zullen de brancheverenigingen en de overheid verder praten over de relatie tussen beide.
- Deze consultatie is het derde moment waarop het bedrijfsleven en overheid samenkomen m.b.t. de voorgenomen NVWA-tarieven 2024 en luidt de afrondende fase van het proces in. Op 26 september heeft er een fysieke bijeenkomst plaatsgevonden en op 3 oktober is er online de gelegenheid geweest om vragen te stellen.
- De vertegenwoordigers van het bedrijfsleven hebben tot 9 oktober 12:00 de tijd gehad om vragen te stellen. De antwoorden op deze vragen zijn in drie partijen met het bedrijfsleven gedeeld, namelijk op 29 september, 6 oktober en 10 oktober.
- De overheid toetst de voorgenomen tarieven aan het totaalbeeld van de gestelde kaders. Deze kaders betreffen de Europese Controleverordening 2017/625, nationale wet- en regelgeving, het rapport Maat Houden 2014, het Coalitieakkoord en de inspanningsverplichting uit de Motie Van Campen/Boswijk.
- De aanwezigen merken op dat er weinig tijd is geweest om de antwoorden te bestuderen.
- Terwijl er nog processen lopen, worden de tarieven al wel verhoogd vanwege de tijd. Dit wordt als onprettig ervaren. Hierdoor is er weinig hoop dat de processen over doelmatigheid en

efficiency plaats gaan vinden, vooral omdat het zou gaan om eigenaar en NVWA en het bedrijfsleven geen invloed lijkt te hebben.

- Er wordt door verschillende aanwezigen kritiek geuit op het WEcR-rapport. Aanwezigen vonden de onderzoeksvraag te smal en hadden graag gehad dat het bedrijfsleven was geïnterviewd. Zij vinden dat de WUR hierdoor het inzicht mist hoe de sector werkt. Ook zijn er grote verschillen tussen sectoren en binnen een sector, bijvoorbeeld door bedrijfsgrootte. Vertegenwoordigers van het bedrijfsleven uiten de zorg dat te vergaande conclusies getrokken worden op basis van onvoldoende informatie.
 - *Reactie LNV:* De reacties op het WEcR-rapport hebben misschien ook te maken met verwachtingen. Er is gevraagd om te kijken naar de financiële draagkracht van bedrijven. De onderzoeker heeft gezegd dat hier macro naar is gekeken. 90% van de sectoren is hierin meegenomen. Conclusie is dat er geen bedrijven zouden omvallen. Daarbij moet worden gezegd dat het WEcR-rapport slechts één onderdeel is van de afwegingen van de overheid. De kritiek dat er niet met het bedrijven is gepraat, wordt begrepen. Dit had met tijd te maken. Dit is een les voor volgende keer.
- Voor het bedrijfsleven is een essentieel uitgangspunt om niet alleen te werken naar kostendekkendheid, maar ook te werken naar doelmatigheid en efficiency. Volgens hen vallen deze afspraken er keer op keer uit. Het bedrijfsleven heeft, ondanks alle inspanningen, weinig vertrouwen in het proces.
- Vee & Logistiek heeft namens de vertegenwoordigers van COV, Nepluvi, NVVS, POV, KNS en DMIA, een mail gestuurd naar Jan-Kees Goet. Hier is een reactie op gekomen, waarvoor dank vanuit het bedrijfsleven. Deze mail heeft te maken met het proces van vorig jaar. Het is een stapeling. Het bedrijfsleven heeft geprobeerd vragen te stellen en de dialoog aan te gaan. Desondanks heeft het bedrijfsleven het gevoel dat er niets mee gedaan wordt en de input in de consultatie weinig zin heeft. Zo werd vorig jaar in de Kamerbrief geschreven dat het proces in goed overleg met het bedrijfsleven heeft plaatsgevonden, terwijl dat niet is gebeurd.
- De internationale concurrentiepositie is een belangrijk punt voor vele aanwezigen. Het is geen goede zaak als diensten naar andere landen verplaatsen. GroentenFruithuis geeft aan dat handelsstromen reeds verplaatsen en dat dit zorgelijk is. GroentenFruithuis is bereid om bij te dragen aan het in kaart brengen.
 - *Reactie LNV:* Deze boodschap nemen we mee, onder andere in gesprek met Laurens Hoedemaker/COV.
- Afgevaardigden van het bedrijfsleven geven aan dat zij graag het verdiepende antwoord op de vraag over reistijd=werktijd eerder hadden ontvangen en dat onduidelijkheden daarmee voorkomen hadden kunnen worden.
- Het huidige laboratorium (WFSR) loopt tegen capaciteitsgrenzen op. Helma Ladders (Vee & Logistiek) zou graag hieraan bij willen dragen om te kijken hoe dit beter kan.
- De gesprekken over doelmatigheid en de concurrentiepositie gaan erg langzaam. We moeten meer inzetten op voortgang; meer richten op korte termijn i.p.v. lange termijn.
- Het is vervelend dat het bedrijfsleven te maken krijgt met hogere kosten, maar er is ook begrip dat de overheid kosten moet doorberekenen. Beide kanten willen dit verder uitdiepen. Het is de taak van het bedrijfsleven en de overheid om hier iets mee te doen, maar de politiek moet keuzes maken.
- De NVWA is de autoriteit die het bedrijfsleven nodig heeft. Maar dan moet de NVWA wel efficiënt zijn. Het bedrijfsleven wil dat de NVWA haar taken goed doet, want dat is ook in het belang van het bedrijfsleven.
- Het bedrijfsleven benadrukt dat zij, net als de NVWA, ook een maatschappelijk/publiek belang heeft. Als zij niet leveren wat de consument vraagt, hebben zij een probleem. De vraag wordt gesteld of er een gezamenlijke agenda is. Dit wordt geagendeerd voor een van de eerste gesprekken met Tom Rodrigues.

Vragen

Vraag 1: Er loopt al een discussie met LNV over de concurrentiepositie. Kan dit parallel gaan lopen?

Antwoord: Ja.

Vraag 2: In de antwoorden over KDS wordt verwezen naar de sheets van 26 september. Dat is te summier. Er wordt ook verwezen naar het KPMG-rapport, maar daar zijn veel onzekerheden in,

zoals standplaats en inschaling. Wat wordt nu wel en wat niet doorberekend? Wat zijn de effecten van de tarieven van KDS en de overdracht naar de NVWA?

Antwoord: In de tarieven van 2024 zitten geen incidentele transitiekosten van de overdracht van KDS naar de NVWA. Deze worden betaald door LNV. De structurele meerkosten van de roodvleessector zijn pas van toepassing in 2025, maar daar kan nog niet op vooruitgelopen worden.

Vraag 3: In het antwoord op de vraag over de inzet van private laboratoria wordt verwezen naar een bijeenkomst waar dit besproken is. Deze bijeenkomst is niet bij iedereen bekend. Wie waren hierbij aanwezig? Er staat in dat dit besproken is, maar niet wat de reactie van bedrijfsleven was. Wat is hiermee gedaan?

Antwoord: Er wordt gerefereerd aan een overleg over laboratoria en ICT-kosten met de pSG LNV en VWS en een kleine afvaardiging van het bedrijfsleven.

Vraag 4: In het verleden hebben we al discussies gehad over de kosten van laboratoria, maar er wordt niks mee gedaan. Hoe kunnen we er gezamenlijk beter van worden? We kunnen de vraag ook omdraaien: hoe kunnen we private laboratoria gebruiken zonder dat de onafhankelijkheid in het geding komt?

Antwoord: In het verleden is er een keuze gemaakt voor WFSR als officieel laboratorium ten behoeve van officiële controles van de NVWA. Over de eventuele inzet van private laboratoria zullen LNV, VWS en NVWA verder in gesprek gaan met het bedrijfsleven

Vraag 5: Wat gebeurt er met de opmerkingen over WEcR? Wordt het onderzoek aangepast?

Antwoord: Dit gaan we met de minister bespreken. We gaan bespreken welke conclusies we wel trekken en welke niet. Wij zullen het bedrijfsleven hierover informeren.

Vraag 6: Kunnen wij de Kamerbrief inzien voordat deze uitgaat?

Antwoord: De passages over de standpunten van het bedrijfsleven zullen gedeeld worden. De Kamerbrief is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de Minister. Doel is wel om hier transparant over te zijn.

CBb-uitspraak

Het stelsel van tariefvaststelling wordt onderschreven door het CBb. Bepaalde componenten zouden geen onderdeel van de kostprijs moeten zijn. De effecten hiervan worden doorberekend bij de NVWA. De NVWA verwacht een eerste duiding hiervan in de week van 23 oktober. Dit zal dan z.s.m. gedeeld worden. Het is de vraag of dit al door verwerkt kan worden in de kostprijs van 2024. Hier wordt naar gekeken.

Daarnaast zijn er ruim 12.000 bezwaarschriften. De NVWA kijkt graag samen met het bedrijfsleven hoe dit opgepakt kan worden.

Het bedrijfsleven ontvangt hiervoor graag een uitnodiging. Ook wie procesverantwoordelijk is binnen LNV/NVWA.

Vervolg

Er is nog ruimte voor het bestuderen van de antwoorden op de vragen die zijn gesteld. Vervolg vragen kunnen schriftelijk gesteld worden tot en met woensdag 18 oktober naar consultatienvwaterieven@minlnv.nl. Er zal worden gekeken aan welke tafels deze vragen thuis horen. Een reactie op de vragen en een schets van het vervolgproces wordt gestuurd op vrijdag 20 oktober.